

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över slutbetänkandet En mer rättssäker och effektiv domstolsprocess (SOU 2024:51)

Diarienummer: Ju2024/01521

Göteborgs tingsrätt har granskat betänkandet utifrån de utgångspunkter och intressen som tingsrätten och de allmänna domstolarna särskilt har att beakta. Tingsrätten lämnar följande synpunkter.

Vad gäller sekretess för uppgifter i förundersökningsprotokoll är utredningens förslag välmotiverat och tingsrätten instämmer i den intresseavvägning som gjorts. Tingsrätten vill särskilt framhålla fördelarna med att allmänhetens fokus förflyttas från tidpunkten för åtalets väckande till huvudförhandling och dom. Det medför att uppgifterna som sprids i större utsträckning utgör bevisning som lagts fram i målet, vilket kan antas bidra till att allmänheten får en ökad förståelse för domstolens avgörande och i förlängningen också bidra till ett ökat förtroende för domstolarna.

Vidare föreslås att bestämmelsen i 43 kap. 3 a § offentlighets- och sekretesslagen ska innehålla ett omvänt skaderekvisit och att det är sammanställningen av uppgifter som skyddas. Tingsrätten anser att det bör tydliggöras hur en sådan skadeprövning ska göras, särskilt i förhållande till bevisuppgifter som framgår av stämningsansökan men även i förhållande till uppgifter som lagts fram vid huvudförhandlingen. Ur ett tillämparperspektiv är det av särskild vikt att det tydliggörs hur bestämmelsen i 43 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen inverkar på skadeprövningen.

Utredningen har föreslagit att sekretessbestämmelsen bör begränsas till att endast gälla de mål som inleds efter ikraftträdandet. Med anledning av tidsutdräkten mellan förordnandet av målsägandebiträde eller offentlig försvarare och åtal kommer sådana övergångsbestämmelser innebära att den nuvarande sekretessordningen i vissa mål kommer vara tillämpliga långt efter ikraftträdandet av utredningens förslag. Mot den bakgrunden finns anledning att överväga om ikraftträdandet av sekretessbestämmelsen i stället bör knytas till tidpunkten för åtalets väckande.

Vad gäller tidiga förhör och vittnesattester, kronvittnen och tilltrosbestämmelserna tillstyrker tingsrätten utredningens förslag och instämmer i dess bedömningar.

Som utredningen angett i avsnittet om konsekvenser kan förslagen om förlängd sekretess på sikt underlätta domstolarnas arbete med offentlighet och sekretess.

Tingsrätten vill särskilt framhålla att förslagen i vart fall under en övergångsperiod sannolikt kommer medföra fler ärenden om utlämnande av allmän handling.

Remissyttrandet är föredraget för tingsrättens ledningsgrupp. I handläggningen har även chefsrådmannen Karin Jungerfelt och rådmannen Pia Nilsson Taari deltagit. Föredragande har varit tingsfiskalen Simon Sandequist.

Eva-Lena Norgren

Karin Jungerfelt

Pia Nilsson Taari

Simon Sandequist